

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział XVII Karny - Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Dorota Maciejewska-Papież

Sędziowie: SSO Dariusz Kawula

SSO Jerzy Andrzejewski /spr./

Protokolant: st. prot. sąd. Joanna Kurkowiak

Przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Jerzego Maćkowiaka

po rozpoznaniu dnia 15 stycznia 2016 roku

sprawy **T. S.**

oskarżonego z art. 207 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Tomysłu

z dnia 15.06.2015 r., wydanego w sprawie o sygn. II K 97/15

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchyla rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 5,
2. w pozostałym zakresie utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, przyjmując na podstawie art. 4 § 1 kk, iż zastosowanie mają przepisy Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym w czasie popełnienia przez oskarżonego przestępstwa,
3. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów za postępowanie odwoławcze i odstępuje od wymierzenia mu opłaty,
4. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. Bartosza Dzikońskiego kwotę 516,60 zł w tym VAT tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu oskarżonego przed Sądem drugiej instancji.

Jerzy Andrzejewski Dorota Maciejewska-Papież Dariusz Kawula

UZASADNIENIE

Sporządzone na wniosek pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej, wyłącznie w zakresie rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego o uchyleniu punktu wyroku Sądu Rejonowego odnoszącego się do zasadzonego powództwa cywilnego.

Wyrokiem z dnia 15 czerwca 2015 r. Sąd Rejonowy w Nowym Tomysłu uznał oskarżonego T. S. za winnego przestępstwa z art. 207 § 1 k.k.,

za które wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, warunkowo zawieszając jej wykonanie tej kary na okres 2 lat próby oraz nałożył na niego obowiązki probacyjne, a nadto – tytułem rozpoznania powództwa cywilnego - zasądził od oskarżonego na rzecz A. S. kwotę 5000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z odsetkami (k. 160).

Wyrok ten w całości na swoją korzyść zaskarżył oskarżony, zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych, mający wpływ na treść orzeczenia, a polegający na przyjęciu, że dopuścił się on zarzucanego mu czynu. Oskarżony wniósł o uchylenie

orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania (k. 182), zaś stanowisko to poparł obrońca oskarżonego (k.242)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Wniesiona apelacja okazała się niezasadna, aczkolwiek - z uwagi na zmianę przepisów – jej wniesienie skutkowało koniecznością zmiany orzeczenia w zakresie powództwa cywilnego. Natomiast z uwagi na rozpoznawanie apelacji po dniu 1.07.2015 r., kiedy to w życie weszła ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015 poz. 396), konieczne było jedynie uściślenie, że zastosowanie przy orzekaniu mały przepisy dotychczasowe, jako względniejsze dla sprawy (choćby w zakresie możliwości orzekania warunkowego zawieszenia wykonania kary).

Przechodząc do meritum, wskazać należy, iż przywołana wyżej ustawa usunęła z dotychczasowego kodeksu postępowania karnego instytucję adhezyjnego powództwa cywilnego. Podstawową zaś zasadą intertemporalną prawa procesowego jest reguła „chwywania w locie” przez nowe przepisy określonych zdarzeń i stanów procesowych (reguła bezpośredniego stosowania ustawy nowej). Odstępstwa od tej zasady przewidują przepisy przejściowe zawarte w ustawach nowelizujących.

Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. zawiera liczne przepisy przejściowe, żaden jednak nie odnosi się do kwestii powództwa cywilnego. Wobec braku norm intertemporalnych, które rozstrzygałyby losy toczących się już postępowań, w których złożono powództwo adhezyjne, należało - w ocenie Sądu Okręgowego - uznać, że od 1 lipca 2015 r. brak jest podstaw do rozstrzygania w tym zakresie zarówno przez Sąd I instancji, jak i Sąd Odwoławczy, jeśli wyrok pierwszoinstancyjny zapadł przez 1 lipca 2015 r. Ustawa nie przewiduje bowiem przedłużenia obowiązywania przepisów o powództwie adhezyjnym do czasu prawomocnego zakończenia postępowania (jak np. w przypadku przepisów statuujących kontradyktoryjność). W tej sytuacji, w ocenie Sądu Okręgowego, uchylone, a więc już nieobowiązujące przepisy, nie mogą być podstawą do orzekania. W przeciwnym razie doszłoby do sytuacji, w której orzeczenie zapadłoby bez podstawy prawnej, co jest niedopuszczalne.

Jednocześnie oskarżony w apelacji kwestionował w całości zapadłe rozstrzygnięcie, wskazując w uzasadnieniu apelacji wprost iż „nie zgadza się z faktem, iż kwota zadośćuczynienia w wysokości 5000 zł nie będzie dla niego uszczerbkiem na życiu i zdrowiu” (k. 182v).

W konsekwencji konieczne było uchylenie orzeczenia w zakresie powództwa cywilnego. Nie oznacza to jednak zamknięcia drogi sądowej do dochodzenia roszczeń na drodze postępowania cywilnego. Sąd Okręgowy nie oddalił bowiem powództwa, a jedynie uchylił wyrok w tym zakresie. Na żądanie oskarżycielki posiłkowej/powódki pozew zostanie przekazany do sądu cywilnego.

Już tylko na marginesie Sąd Okręgowy wskazuje, że postępowanie dowodowe w zakresie żądań powództwa zostało przeprowadzone w sposób szcątkowy, zaś uzasadnienie przyznanej kwoty razi lakonicznością. W przypadku więc dalszego obowiązywania przepisów o powództwie cywilnym, wydaje się, że koniecznym byłoby uchylenie orzeczenia do ponownego rozpoznania w tym zakresie.

O kosztach Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 3, uznając że poniesienie ich przez oskarżonego byłby dla niego nadmiernie uciążliwe. Konieczne nadto było zasądzenie na rzecz obrońcy z urzędu – adwokata Bartosza Dzikońskiego wynagrodzenia za obronę z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Jerzy Andrzejewski Dorota Maciejewska-Papież Dariusz Kawula